

LIDIJA SKOBLIKOVA IR TĖVO ŽINGSNIAI

Tėvo Juozo Apučio atminimui

Taip, viskas prasidėjo čionai. Ir jo kaime, kuris nuo šito miestelio yra už penkiolikos kilometrų; jeigu eisi tiesiai, bus gal dvylika. Bus Šešuvies slėnis, bus du apleisti dvarai, viename gyvena skudurais apsirengusi senė, ji laiko penkiolika kačių — tiksliau katės laikosi pas ją, šildosi prieš saulę, ir galima įsivaizduoti, kas darosi, kai rudenį, žiemą, saulci pasislėpus arba nebešildant, jos visos susibruka į vidų. Tenai, Šešuvies pakrantėse, gegužės mėnesį į viršų išmeta baltas vėliavas ievos — taika ir ramybė, džiaugsmas, o vaiko mintyse — tolimiausi kraštai, kažkokie migloti laimėjimai. Tas laikas, kai būsi nuėjęs be galo toli, mintyse — laikas, kuris laukia tavęs išskėstomis rankomis, merdi, dūsta be tavęs, tad skubėk, lėk nesigailėdamas jėgų!

Antrasis dvaras bus įkopus į Šešuvies krantą, bus po kairei, žinoma, ne dėl to dvaras vadinasi Kairiškė, tenai suvaryti apibendrinti gyvuliai, ten, kai vakarais eini iš mokyklos namo, dažnai pakeliui paveja šienuotos, šiauduoštos rogės, sėdi jose koksai žmogiukas, vasnoja kepurės ausys, liesas arkliukas bėga risčia tiktai smarkiai pabartas, aprėktas, žmogiukas pasisiūlo pavėžėti, jis išgėręs, klausinėja visko, teiraujasi, ir paaiškėja, kad gerai pažįsta tavo tėvą, kad jie kadaise (tai tik tau atrodo, jog kadaise...) kartu bernavo, paskui kartu kumečiavo ir kartu kariuomenėje prie Nemuno, Alytuje, grojo dūdų orkestre. Ir žmogiukas ima girti tavo tėvą, duodamas suprasti, kad jei toks geras tėvas, tai negali būti blogas ir vaikas. Juokinga — gal jis ir norėtų būti blogas, bet nėra kaip, nėra kada ir nėra kur. O kai tik galėdavo, tai ir būdavo: ar jis nėra gaudęs varnėnų ir raišiojęs jiems prie kojų siūlus, ar nėra įsikaburkštinęs į aukščiausią eglę ir iš ten iškrapštes girinį balanduką — vos apsiplunksnavusį,

o paskui ar nėra ji šėręs, lesinęs ir gydęs, kol antros dienos vakarą balandukas ėmė galutinai mėlynuoti ir pagaliau amžinai pakišo juodą snapą sau po pliku sparneliu.

Taip, čia. Čia, tose plynėse, tuose miškuose, ant šitų kelių ir takų viskas bus prasidėję, ėmę gauti prasmę... Šitoj mokykloj, kuri pastatyta ant kalnelio, kuri dar ilgą laiką po karo vadinosi progimnazija, taip, viskas prasidėjo čia — jis žino tikrai, ir šioks toks šaltelis nueina per kūną, kai pasalūnė mintis ima graužtis kažkur smegenų klotuose, ji nori išlipti į paviršių, sumenkinti, suniekinti viską, kas buvo čia, šitose šventose jam vietose, bet vilties mintys nenori jai leisti pasirodyti, slopina, o anoji mintelė vos vos suskamba — kaip toli važiuojančio, skambaliukais apkabinėto arklio žvangerimas, — taip, viskas prasidėjo čia, tik, mielas mano, ar ne čia viskas ir baigėsi, ar ne čia baigėsi sugebėjimas imti, imti, imti, lipdyti prie savo veido, prie ausų, kojų, liemens, galvos viską, kas tiktai papuolė tavo žygiuose, lipdyti, kaip lipdo kregždė lizdą, gal čia esama tiktai tokio skirtumo, kad kregždė lipdo tikslingiau, net sąmoningiau, o tu — lipdei eidamas per jaunystės ūkus. Betgi kaip dažnai pasitaiko, kad ir kregždės lizdas bumpteli žemėn, tai kodėl negali nukristi tasai tavo lizdelis?

Čionai, čionai viskas prasidėjo ir... Ne, nesibaigė, juk šitiek metų gyventa ir dar ketinama gyventi. Čionai jis stovėjo abiturientų būry, jų buvo dvi klasės, buvo daug, stovėjo — ir tebestovi nuotraukoje, didžiudamasis ir gūždamasis, nes tik jo vienintelio švarkelio alkūnė sulopyta. Čionai rusų kalbos mokytojas Galčevskis — aukštas žilagalvis, intelligentiškas žmogus su ūsiukais — iš reto pasakodavo apie bylinas ir taip pat lėtai nutildavo, įsmeigęs akis už lango, kur dulkėtu keliu į pakalnę traukdavo kareivių voros. Nebežiūrėdamas į savo užrašus, Galčevskis netrukus nuo bylinų pereidavo prie Čackio, prie Dostojevskio, Petrogrado ir revoliucijos. Ir kai nuskambėdavo skambutis pertraukai, jis vis kalbėdavo įsmeigęs akis į voroje paskutinio kareivio nugarą, kuri dingdavo už posūkio ties vandens malūnu.

Čionai buvo ir mokytoja Karaliūtė — graži jos pavardė ir ji pati labai graži. Kai Karaliūtė pasirodė, visos mūsų mergaitės pasidarė irzlesnės, piktesnės, nepraleisdavo progos pabrėžti, kokie mes nemokšos, nemandagūs, nesuprantantys, nieko neišmanantys, lyg iš tikro būtume kalti, kad, mokytojos Karaliūtės pamokyti ir prižiūrėti, per ožį šokdavome

puikiausiai; jeigu mokytoja sugalvodavo kitame ožio gale šokančiojo laukti, pasidėti ant lango dienyną, išskėsti rankas, šypsotis ir įdėmiai sekti, kad, gink dieve, šokantysis užkliu-
vęs nenulėktų ant išpuvusių progimnazijos koridoriaus grin-
dų, kad neišsitėkštų (salės neturėjome, bet ir šiandien — ga-
lėtų paliudyti ir buvusi mūsų mokytoja — ir puikiausiose
salėse, esu tikras, per ožį geriau nešokate), — mes lėkdavom
kaip apuokai, lėkdavome toli, mokytoja Karaliūtė turėdavo
atsitraukti, iš tikro gaudyti mus lyg paukščius, kad neatsi-
trenktume į sieną. Kai atsitrenkdavome, ne, ne atsitrenkda-
vome, o prisiliesdavome prie mokytojos, pajusdavome, kaip
jaukiai mūsų baltapūkius skruostus kutena jos bliuzelės
nėriniai... Užtat mergaitės ožio beveik nė viena neįveikdavo,
šokinėdavo be ūpo, ir, gal mums tai taip atrodė, mokytoja
jas gaudydavo, abejingai žiūrėdama priešais save. Mes ne tik
gerai šokdavom per ožį — gal po mėnesio, kai atsirado mūsų
naujoji mokytoja, vieną vakarą būrelis mūsų susirinko mo-
kytojos Karaliūtės bute, o prieš tai, varvindami prakaitą,
džyrinome jai malkas, skaldėm ir krovėm malkinėj, o kas
netilpo — pašiūrėje, nes mokytojos šeimininkai turėjo daug
visokių pašiurių, tų malkų jai atvežė tėvas, atvežė iš toli,
užvakar eidami į mokyklą matėm, kaip į mokytojos šeimi-
ninkų kiemą įsuko rąstgalių prikrautos rogės, girdėjome,
kaip bjauriai cypė žvyrą kliudydamos pavažos. Tėvas ryto-
jaus dieną išvažiavo, palikdamas dukrai ne tik vežimą malkų,
bet ir du didelius butelius pakrūmėj išvaryto skysčio, ir gal
dėl to, kad mokytoja neturėjo mums kuo kitu atsilyginti,
o gal kad pačiai norėjos bent vienasysk per mėnesį jaukiau
praleisti vakarą, ji davė iš vieno butelio paragauti ir mums,
ragavo ir pati, ir labai greitai mes suvienodėjome, vadindami
ją vardu; mokytoja taip liepė — jos vardas buvo Gabija
(nieko sau — Gabija Karaliūtė!) — ji turėjo seną patefoną,
ėmėm šokti, labiausiai siautėjo mūsų Gabija. Bjaurių yra
žmonių, stačiai nemokančių pasinaudoti dievo dovana — pro-
tu, toksai žmogus buvo Gabijos šeimininkas, eidavo, rupkė,
kas vakarą į bažnyčią, ir kad tu man šitaip pasielgtum: par-
kvietė direktorių. Direktorius įėjo kaip tik tuo metu, kai
Gabija mūsų keliais iš rankų į rankas lėkė aplink stalą. Di-
rektorius buvo geras žmogus, bet į skundus ir dabar valdžia
privalo reaguoti, o tada, anais laikais, kitaip nebuvo įmano-
ma. Taigi — direktorius privalėjo ateiti, keltis naktį (paskui
girtas išsipliurpė buvusios (!.) Gabijos šeimininkas, kad

direktorius jau miegojęs. Visada taip: kai valdžia miega, valdiniai siautėja; miegaliai į valdžią netinka). Mūsų mokytoja, mūsų Gabija dar nespėjo kaip reikiant atsigauti, vos suskubo nušokti vienam iš mūsų nuo kelių (nesakau, kad man) ir pakviesti direktorių prie stalo, pūldama prie jo ir sagstydamą blizgančio lietpalčio (palto direktorius tuo metu dar nebuvo nusipirkęs) sagas, o direktorius, supratęs, jog pro durų plyšį šitą dievišką Valpurgijų naktį viena akim stebi šeimininkas, paklausė:

— Kas čia daros?!

— Direktoriau, mes mokytojai malkas supjovėm, — pasakė kažkuris.

— O ką dabar veikiat?

— Direktoriau, norėjau vaikus pavaišinti...

Mūsų Gabija buvo visai nebe ta, neduok dieve matyti žmogų, taip pasikeitusį prieš valdžią!

Gabijos šeimininkas, matyt, nusprendė, kad atpildas — ir Gabijai, ir jam (moralinis) — bus ganėtinas, tyliai, tačiau taip, kad visi girdėtume, užvėrė duris. Tada direktorius irgi tyliai pasakė:

— Gabija, negerai išėjo. Ką tu galvoji? Reikia atsargiau. Skirstykitės, berniukai.

Berniukai išsiskirstė, kiekvienas savy nusprendęs, kad šitas vakaras buvo gražiausias jo gyvenime ir bjauriausias, nes jis parodė, jog žmogui niekada nebus leista pasielgti taip, kaip norėtų.

Tikriausiai ne dėl to vakaro, tikriausiai buvo dar ir kitų priežasčių, bet mokytojos Gabijos Karaliūtės greitai netekome, ir buvo labai nesmagu į jos tėvo roges atgal krauti suskaldytas beržines malkas, nesmagu, kad jos, sausos ir skambančios, nebuvo čia panaudotos, o išeis dūmais kažkur, toli nuo mūsų. Gabijos Karaliūtės tėvas malkų iš pasiūrės nenešiojo, nešiojome mes, nors mokytoja sakė, kad geriau būtume mes nesirodę; dar gali mums tas pakenkti. Jos tėvas malkas krovė į roges, iš pradžių buvo apsilvilkęs ganėtinai sulopytą milinę, paskiau ją nusimetė, malkas dėliojo lyg kokius pieštukus parduotuvėj — lygiai, dailiai, buvo liūdnas, sakė, jam labai patikęs mūsų bažnytkaimis, kad jo dukra gavusi visai neblogą vietą ir šeimininkas, regis, doras žmogus, taigi, būdamas liūdnas ir dailiai kraudamas malkas, mūsų mokytojos Gabijos Karaliūtės tėvas kelis kartus, iš lėto pakraipydamas galvą, pasakė:

— Gyveni ir mokaisi...

Ar galėjome paneigti tą tiesą tada?

Ar galime paneigti dabar?

Pavasarij vienas iš mūsų dviračiu nupylė į mokyklą (aštuoniasdešimt kilometrų! Dar su trupučiu!.. Tai kaip jos tėvas nugabeno malkas?..), kur buvo iškeldinta Gabija, bet jos nerado, buvo išvažiavusi į Kauną — visada kas nors kur nors išvažiuoja, kai ieškai.

Ne tuščiai buvo pasakyti pradžioje žodžiai, kad viskas prasidėjo čia, ant kalvos, kur ir šiandien tebestovi galelis medinės mokyklos — dabar didžiuma jos aplipdyta priesatais. Jei ne prasidėjo, tai bent ėmė vyniotis į viėntisą įvairiaspalvių siūlų kamuolių.

Be mokytojo buvome neilgai; be kunigo mūsų miestelio bažnyčia išbuvo ilgai, atvažiuodavo retkarčiais iš Paverkalnio nukaršęs senukas, bet jis užmigdavo, sakydamas graudų pamokslą... Girdėjom, kad Gabijos šeimininkas važiavo į didelį miestą ir apsiskundė bažnyčių valdžiai. Sugrįžęs jis nuo ankstauro ryto tūnodavo prie šventoriaus vartų, laukdamas naujo kunigo. Be fizinio mokytojo ilgai nebuvo, ir čia kokio senio neįkiši. Greit paėjo žinia, kad yra naujas, kad apsigyveno pas tą patį šeimininką, kur ir Gabija, kad yra vedęs, kad jo žmona Elzytė ėmė dirbti mokyklos raštinėje. Dar mes mokytojo nebuvo matę, dar ne visi žinojom, kad jo pavardė Alūnas, o vardas Pranciškus (netrukus visi jį vadino Frančesko, panašų vardą žemesnėse klasėse buvo paminėjusi muzikos mokytoja), o mūsų klasės mergaitės jau kalbėjo apie Alūną visokias istorijas; įdomiausia buvo tai, kad Frančesko naktį nuolat šalta ir, kalendamas dantimis, jis vis prašas:

— Elzyte, leisk, aš tau ant pilvo susidėsiu kojas. Pasiutusiai šalta...

Tuos žodžius, kurių tikrumu niekas neabejojo, paleido viena aštuntokė, gyvenusi pas buvusios mokytojos Karaliūtės, o dabar mokytojo Alūno šeimininką — kaip sykis greta mokytojo kambario. Kad mokytojas Alūnas buvo vedęs, kad jo Elzytė labai jauna ir graži, kad pats Alūnas neaukštas, didžiagalvis, plačiaburnis ir galifė kelnėmis, mūsų mergaitės į fizinį žiūrėjo tik kaip į būtiną, privalomą pamoką, kurią reikia atstumti, ir tiek; ne taip dažni tokie gražūs sutapimai, kokie buvo, kai mokytojavo... Tiek to! Alūnas, beje, negaudydavo ne tik mūsų, šokančių per ožį, bet ir mer-

gaičių, kurių ne viena negrabiai plastelėdavo ant koridoriaus grindų, — Frančesko dažniausiai žvilgčiodavo pro langą į tą pusę, kur buvo mokyklos raštinė. Žiūrėti jis užmiršdavo tikrai tada, kai imdavo dainuoti, o dainuoti jis mėgo, balsą turėjo kaip bažnytkaimio vargonininko, tokį su padrebėjimais. Jis dėstė berniukams ne tik fizinį, bet ir karinį, mokėjo, žaltys, neblogai išardyti ir sudėti automatą. Būdavo net graudu žiūrėti į jį, kai, žvelgdamas pro langą, imdavo traukti: „Arlionok, Arlionok!..“ Užtraukė sykį ir lietuviškai — „Atskrend sakalėlis...“, tačiau daugiausia traukdavo rusiškai — matyt, todėl, kad ir karo mokslus turėjo dėstyti ta kalba. Itin įspūdinga buvo viena jo pamoka: Frančesko išrikiavo mus mokyklos aikštelėje, paspyrė atriedėjusį kamuolį — kitame aikštės pakrašty vaikai žaidė kvadrata — atsistojo kolonos priekyje, mostelėjo lyg dirigentas ranka, apsisuko, žengė karišku žingsniu ir užtraukė:

*Artileristy, Stalin dal prikaz,
Artileristy, zaviot atčizna nas!..*

Velnio — tų žodžių mes dar nė nespėjome suprasti, gal tikrai pirmą ir antrą, ir — keisčiausia: netrukus griaudėjom kiek turėjome jėgų paskui savo mokytoją, matėm — net direktorius iškišo galvą iš kabineto ar iš mokytojų kambario, gal atskiros kabineto jis tada dar neturėjo. Ypač įkvėptai traukėm šiuos žodžius:

*Iz sotini tyciač batarej
Za sliozy našich materej!..*

Traukėm ir matėm verkiančias motinas ir tėvus! Tikrai, tikrai — čia viskas prasidėjo, čia. Čia mes gavome ir tikras fabrikinės slides — išrūpino mokytojas Alūnas, dabar nė netiktų jį vadinti pravarde. Išrūpino, išdalino, gavo, kas norėjo, sakė, laikykit, berniukai, namuose visą savaitę. Po savaitės reikės perduoti kitai klasei.

... Taip, viskas prasidėjo čia. Iš čia tada išvažiavo, išslydo, ar kaip pasakyti, jei išvažiavo slidėmis. Paskutinė pamoka buvo fizinio lavinimo, jie slidinėjo nuo kalniukų, mokytojas Alūnas pasirodė tik pamokos pabaigoj, kai visi rinkosi prie klasės pasiimti kailinių, kuprinių ir knygų.

— Berniukai, — tarė pasitikdamas mokytojas Alūnas. — Ar skaitėt? Skaitėt, kaip greitai pačiūžomis nuskriejo (tai pačiūžomis, o mes slidėmis...) Lidiya Skoblikova?

Ir jis čia pat išskleidė laikraštį.

— Pažiūrėkit!

Žiūrėjo. Leido laikraštį per rankas — reikėjo žiūrėti vien iš mandagumo. Pasilenkusi, atmetusi rankas, kepurė baltas apvadais — lyg pempės kuškis — kojos ilgiausios, o užpakalis įspraustas į tam tikras kelnės... „Kaip sėtuvė...“ — pasakė kažkuris, ir mokytojas Alūnas susiraukė.

Ir, kaip dažnai būna — ta Lidija Skoblikova, ta nuotrauka neišėjo jam iš galvos, neišėjo visą kelią, kol važiavo laukais namo — mokytojas Alūnas leido slidėmis važiuoti ir namo, toli į kaimus, jei kas nori, tik prašė nesulaužyti.

Ir jis išvažiavo. Ant nugaros nepatogiai tabalavo medinė dėžė su knygomis, nuslinkdavo ir trankydavosi į šonus, todėl nusijuosė kelnių diržą ir dėžę prisitvirtino prie liemens. Kelnės smuko, buvo nepatogu, bet po kiek laiko apsirato ir jau galėjo smarkiai irtis, atsispirdamas lazdomis per lygumą link Šešuvies slėnio, pamatydamas, kaip dvaro kačių karalienė eina iš rūmo per kiemą link būdelės ir kaip ją seka kelios katės, prakilniai į viršų keldamos kojas, lyg apačioje jas kas nors kaitintų. Bekylant į Šešuvies šlaitą pradėjo snigti, iš kažkur, iš nežinios, nes, rodos, nebuvo debesų: atlėkdavo viena kita snaigė, jos buvo tokios retos, kad galėjai pagalvoti, jog tyčia kas beria iš saujos — kaip per Sniegenos atlaidus Girdiškės bažnyčioj.

Vėjas pūtė į nugarą, kaito skruostai, dėžė spaudė į šoną, bet nemaišė spirtis lazdomis. Jis varėsi į priekį, buvo keitinęs irtis tiesiai per miškus, bet pabijojo: artinosi vakaras, greitai turėjo sutemti, miškuose galima paklysti, tad laikėsi arčiau kelio.

Ar didžiausias džiaugsmas žmogui ne tada, kai net nežinai, kodėl linksma? Ir tas vaikas tada yrėsi, vis yrėsi, apimtas kažkokios palaimos, kažkokia neaiški gija nutįso nuo jo slidžių, nuo to kelio, nusagstyto apsnigtomis arklių kriaušėmis, iki tos... Kad ją kur! — iki Skoblikovos, nežinojo, nei kur ji čiuožė, nei kaip ji čiuožė, koku greičiu, nežinojo, ir koks tas jos rekordas, tačiau stambi moteris šmėžavo visą laiką jam prieš akis — palinkusi, atmetusi į šalis rankas. Ir nei čia ta pavardė buvo svarbu, nei jos pačiūžos, nei jos palinkimas ir rankų atmetimas — vaikas pajuto, pamatė save keistoj atkarpoj — gal laiko: Lidija Skoblikova skrieja žvilgančiu ledu, kažki kur — toli, užsienyje, kažkokiam kitame pasaulyje, o jis kinkuoja čia, pašonėj grėsmingai

tamsuojant miškams, iriasi mokytojo Alūno duotomis slidėmis. Danguje sumirga žvaigždės, šaltis spusteli smarkiau, bet vaikui nešalta — jis iriasi ir iriasi, sminga ir sminga į sniegą lazdos, smeigia ir smeigia, jam tarpais atrodo, jog kartu su juo, lyg priišti prie kokios tąsios gumos, lanku slenka miškai ir sodybos su žmonėmis ir rūkstančiais kaminais. Toks geras, keistas lėkimas — lyg šoktum per didžiausią ožį tiesiai į glėbį mokytojai Gabijai Karaliūtei, lyg ne sniegės tau atsidaužtų į veidą, o glostytų anos bliuzelės nėriniai.

Slides numeta prie durų, iš pradžių nemoka eiti, kojos lyg medinės kala į žvyru pabarstytą taką, šuo nedrąsiai žiūri į slides, pasitraukdamas į šalį, kai vaikas jas neša į prieangį.

Skauda akis nuo raudonos žibalinės lempos, vaikas meta ant lovos dėžę su knygomis, susijuosia diržu, motina triūsia patamsy prie krosnies, tėvas sėdi už stalo galo — čia baltuoja laikraštis, vaikas vėl nueina į kambarį, nori pasižiūrėti pro langą į laukus, kur dar neseniai buvo susijęs su gaudžiančiu pasauliu, tačiau langas iš vidaus užleistas šiaudine užuolaida — kad ne taip pūsciotų vėjas; praskleidžia užuolaidos kraštą ir pro šakaliais suramstytą stiklą mato prie obels tupint šuniuką.

— Viešpatie, koks sušilęs!.. Kas tave ir vijo?.. — gąsčiojasi motina.

— Su slidėmis... Kitaip — ko gi būčiau namo parėjęs?

— Slidėmis? Iš kur gavai?

— Mokytojas davė. Visiems.

— Šitaip lėkti. Šlapias visas. Dar liga prisikabins.

Tėvas tyli, barbena pirštais į stalą.

— Tuoju, vaikel, tuoju, išalkai, — kone pati su savim kalbasi prie krosnies motina.

— Ne. Visai ne.

Vaikas pakelia nuo stalo ir atsiverčia „Valstiečių laikraštį“. Ir čia — Lidija Skoblikova! Lyg ko susigėdęs, jis greitai užverčia laikraštį, pastumia jį šalin ir dabar ant stalo pamato nuotrauką: į kerzinius batus susikišęs plačias juodas kelnės, pats pajuodęs ir sublogęs, užsimaukšlinęs ausinę kepurę, stovi brolis. Liūdna, verksminga brolio veido išraiška. Atsiverčia kitą pusę. Tenai parašyta: „Kareivio dienoms bėgant. Murmanskas, II.15“. Jis vėl apverčia nuotrauką. Kodėl tokios liūdnos brolio akys?

— Ar laiško nebuvo?

— Ne, šikart nebuvo, — sako tėvas. — Tik nuotrauka.

Paskui jie abu valgo. Valgo tylėdami, tėvas du kartus dėbteli į nuotrauką, nustumtą prie palangės. Pro įskilusi stiklą pučia vėjas, aušina valgi. Motina sėdi ant suoliuko palei sieninį, rankas susidėjusi ant skreito.

— Kada važiuosi atgal? — klausia ji.

— Rytoj.

— Ar iš pat ryto? — keldamas prie burnos šaukštą, iš lėto taria tėvas.

— Iš pat. Reikia anksti. Bus repeticijos.

— Vai! Ką tau ir įdėsiu. Nėra ko. — Motinos balsas netvirtas.

— Ką? Ką? — tėvas, rodos, pyksta.

— Kad nieko nereikia, — garsiai pareiškia vaikas.

— Man žinot, reikia ar nereikia. Ar tik ne Gvildys vakar plovė? Nueisiu ir paprašysiu.

— Tėvai!.. Taip vėlai...

— O kad jam anksti išvažiuoti. Ne taip dar vėlu. Kiek čia truksiu.

Ir tėvas kyla nuo krėslo, dedasi kepurę, užsivelka kailinius. Netrukus girgžteli durys, tamsus tėvo šešėlis nuslenka per kiemą, girdėti žingsniai. Vaikas žiūri pro langą, šiek tiek matyti — antai tėvas jau skuba link daržinės, palinkęs, atmetęs rankas į šalis, ir vaikui akyse šmėsteli laikraštyje matyta nuotrauka.